

Piotr Mitura, Renata Zych

Sprawozdanie z badań stanowiska 20 w Olchowej, gm. Iwierzycy, woj. podkarpackie w 1999 roku

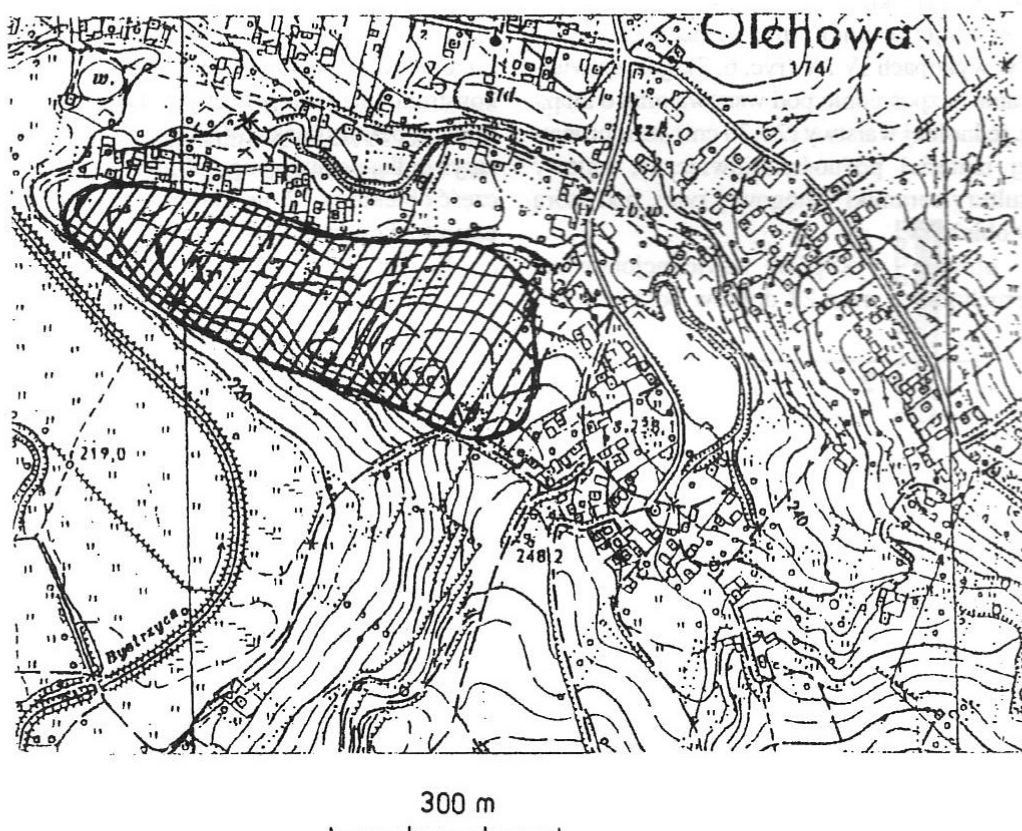
I. UWAGI WSTĘPNE

Stanowisko 20 w Olchowej zostało odkryte w trakcie badań AZP w 1989 roku przez E. Banasiewicz, S. Czopka i J. Podgórką-Czopek. Odkryto wówczas materiały kultury ceramiki wstęgowej rytej, kultury mierzanowickiej, okresu wpływów rzymskich oraz wczesnego i późnego średniowiecza.

Teren stanowiska znajduje się na N krawędzi Pogórza Strzyżowskiego. Zajmuje cypel znajdujący się w widłach rzeczki Bystrzycy oraz niewielkiego bezimiennego ciek (ryc. 1). Pokrywają go gleby brunatne wytworzone na utwo-

rach lessowych. Pierwotny zasięg stanowiska wynosił około 7 ha. W trakcie kilkakrotnych inspekcji stanowiska w latach 90-tych zasięg stanowiska został poszerzony w kierunku SE i obecnie wynosi ok. 13 ha. Bezpośrednią przyczyną podjęcia badań było stwierdzenie niszczenia stanowiska przez orkę.

Przeprowadzone badania w bieżącym roku miały charakter ratowniczo-rozpoznawczy w celu określenia wartości i stanu zachowanych obiektów.

Ryc. 1. Olchowa, gm. Iwierzycy, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Położenie topograficzne stanowiska
Abb. 1. Olchowa, Gem. Iwierzycy, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Topographische Lage der Fundstelle
Рис. 1. Ольхова, гм.Ивежицы, воєв.Подкарпатське, пам'ятник 20. Топографія пам'ятника

II. PRZEBIEG BADAŃ

Wytyczono 5 wykopów w części centralnej i północno-zachodniej stanowiska w miejscach występowania materiału kultury ceramiki wstęgowej rytej. Łączna, przebadana powierzchnia wyniosła 350 m². Lokalizacja wykopów uwarunkowana była ukształtowaniem terenu i gęstym

układem pól. Miały one na celu rozpoznanie zasięgu osady kultury ceramiki wstęgowej rytej i sytuacji stratygraficznej tej części stanowiska. Eksplorację wykopów oraz obiektów prowadzono warstwami mechanicznymi o miąższości 10 cm.

III. OPIS NAWARSTWIEŃ, OBIEKTÓW I MATERIAŁU ZABYTEKOWEGO

Odkryte warstwy kulturowe oraz obiekty wystąpiły łącznie w wykopach I, III, IV, V znajdujących się na północno-wschodnim łagodnym stoku. Bardzo interesujący układ nawarstwień stwierdzono w wykopach I i III (ryc. 2, 3), gdzie bezpośrednio pod warstwą orną (1 o miąższości 20–30 cm.) wystąpiła ciemnobrunatna warstwa (2 o miąższości 20–30 cm.) zawierająca materiał późnośredniowieczny. Pod nią znajdowała się warstwa brunatna (3 posiadająca miąższość 10–30 cm.) zawierająca niewielką ilość materiału z okresu wpływów rzymskich oraz bardzo liczny materiał kultury ceramiki wstęgowej rytej. Poniżej wystąpiła ciemnobrunatna warstwa (4) o miąższości dochodzącej do 35 cm. pozbawiona materiału zabytkowego, prawdopodobnie gleba kopalna, starsza niż wkopane w nią obiekty kultury ceramiki wstęgowej rytej, które w części stropowej posiadały bardzo słabo czytelne zarysy. Podstawą ich wydzielenia i rozdzielenia był rozrzut materiału. Ponadto w wykopie I wystąpił interesujący układ stratygraficzny pomiędzy warstwą 3, a obiektem nr 1 z okresu wpływów rzymskich wkopanym częściowo w tą warstwę w spągowym jej odcinku. Inna sytuacja stratygraficzna wystąpiła w wykopach IV i V (ryc. 6, 7), gdzie stwierdzono występowanie bezpośrednio pod warstwą orną o miąższości 20–45 cm. jednolitej warstwy (20–30 cm) szarobrunatnej zawierającej materiał późnośredniowieczny, kultury przeworskiej i kultury ceramiki wstęgowej rytej, pod którą wystąpiły zarysy obiektów.

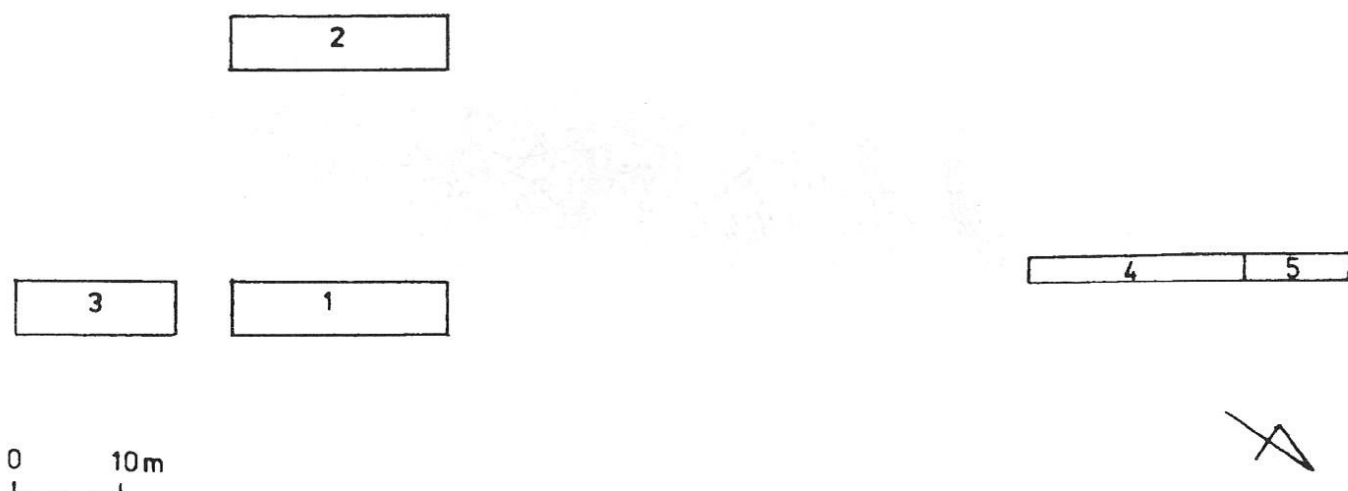
Łącznie w obrębie wykopów zewidencjonowano 13 obiektów nieruchomych oraz 28 dołków posłupowych

(ryc. 4, 5, 6, 7), przy czym nie numerowano dołków posłupowych czytelnych w częściach spągowych obiektów. Z odkrytych obiektów, 5 należy do kultury ceramiki wstęgowej rytej (nr 2, 3, 6, 8, 12), a 3 przypisano kulturze przeworskiej (nr 1, 9–10, 13). Obiekty 5 i 7 okazały się pozostałością warstwy kulturowej. Pozostałe dwa (nr 4, 11 – ryc. 4, 6, 15) nie zawierały materiału zabytkowego lub był to bardzo drobny materiał uniemożliwiający określenie ich przynależności kulturowej.

Z obiektów należących do kultury ceramiki wstęgowej rytej, z uwagi na ich charakter oraz zawartość materiału, interesującymi wydają się być obiekty 2, 3, 6 i 12 oraz występujący w wykopie III układ 19 dołków posłupowych (ryc. 5, 12) tworzących prawdopodobnie zarysy domów słupowych odsłoniętych częściowo. Różnice w ich głębokościach sugerują iż mamy do czynienia z dwoma fazami budowlanymi. W pełni kwestię tę, będzie można wyjaśnić po odsłonięciu całości obiektu.

Obiekty 2 (ryc. 4, 9) i 6 (ryc. 5, 10) swym charakterem nawarstwień i profilem przypominają jamy zasobowe. Potwierdzeniem tego mogą być ślady występujących w ich pobliżu dołków posłupowych, które mogą być pozostałością konstrukcyjną jakiejś formy zadaszenia. Być może podobną funkcję pełnił obiekt 3 (ryc. 4, 9) w którym także wystąpił zarys dołka posłupowego. Z uwagi na zbyt małą przebadaną część obiektu nr 12 nie możliwe jest określenie jego charakteru i funkcji (ryc. 2, 6, 7, 11).

W strukturze typologicznej ceramiki niemal wyłącznie występują naczynia będące wycinkiem kuli. Wśród naczyń

Ryc. 2. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Lokalizacja wykopów
Abb. 2. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Lokalisierung der Ausgrabungen
Рис. 2. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. Локализация раскопов

grubościennych najczęściej spotykany jest ornament guzowy. Nieco rzadziej występuje ornament dołków palcowych w układzie poziomym (tabl. III, 8; IV, 1; V, 12). Ponadto wystąpiły fragmenty naczyń zdobionych tzw. ornamentem szczypanym (tabl. III, 10; II, 10) oraz ceramika zdobiona rzędami dołków paznokciowych (tabl. II, 7; V, 1). W zestawie naczyń cienkościennych spotykamy najczęściej ornament rytym o kształcie spiralnym z dołkami nutowymi (tabl. III, 5, 14, 16). Występuje także nutowy ornament kątowy (tabl. II, 6; III, 13). Cechą charakterystyczną tych materiałów jest obecność zdobnictwa nutowego występującego w grupach dołków (tab. I, 13; II, 8; III, 5, 14; V, 2). Spotykana jest także połączenie karbów żelazowskich z dołkami nutowymi (tabl. I, 1). W obiektach wystąpiły także fragmenty zdobione wyłącznie żelazowskimi karbami (tabl. I, 14; II, 1; V, 8, 9). Współwystępowanie ceramiki zdobionej ornamentem rytym z grupami dołków nutowych oraz z ornamentem żelazowskim, przy przewadze tych pierwszych, pozwala datować ten materiał na początek fazy żelazowskiej I (S. Kadrow 1990, s. 62, 63). Prawdopodobnie z tą fazą należy łączyć ceramikę kultury bukowogórskiej (tabl. I, 11). Tylko w przypadku jednego obiektu 6 wystąpił stosunkowo nieliczny materiał pochodzący z fazy żelazowskiej IIa (tabl. V, 3, 6).

Inwentarz zabytków krzemiennych reprezentowany jest przez 70 egzemplarzy z tego tylko 16 (22,8%) pochodzi z wypełnisk obiektów. Najliczniej reprezentowany jest krzemień jurajski (ryc. 16) oraz świeciechowski, pozostałe surowce wystąpiły w niewielkiej ilości. Najlicniejszą grupę zabytków stanowią wióry 24 (34,3%) i odlupki 14 (20,0%) oraz rdzenie 8 (11,4%). Zwraca uwagę stosunkowo wysoki udział form narzędziowych – 17 (24,3%) z których najliczniej reprezentowane są drapacze – 8 i sierpaki – 5. Zestaw uzupełniają tłuki – 2, wióry (1) i odlupki (1) retuszowane oraz fragmenty narzędzi kamiennych w postaci ostrza siekierki kamiennej w kształcie kopyta szewskiego oraz niewielkie dłuto wykonane z agatu (?).

Z trzech obiektów 1, 9–10 i 13 zaliczonych do kultury przeworskiej mamy do czynienia z pozostałością budynku mieszkalnego (obiekt 9–10 – ryc. 6, 13) i dwoma owalnymi paleniskami (obiekt 1, 13 – ryc. 7, 14). Obiekt 9–10, początkowo został rozdzielony na dwa odrębne. W trakcie dalszej eksploracji okazało się, iż mamy do czynienia z jednym obiektem różniącym się nieznacznie strukturą zabarwienia ziemi. Z uwagi na przebadanie niewielkiej części, nie można określić dokładnie jego wymiarów. Jednak na podstawie stosunkowo regularnych zarysów oraz dołków posłupowych widocznych w części spągowej obiektu możemy przypuszczać, że są to pozostałości budynku mieszkalnego. Na podstawie występujących w nim fragmentów ceramiki (naczynia garnkowe o esowatym profilu – tabl. VI, 5 – oraz fragmenty naczyń zdobione dołkami palcowymi na największym załomie brzuśca – tabl. VI, 7, 10) obiekt można datować od fazy B2 po wczesną fazę okresu późnorzymskiego C1. Z zabytków wydzielonych kultury przeworskiej na uwagę zasługuje niewielka żelazna klamka pochodząca z obiektu 1. Niestety jej stan zachowania uniemożliwia określenie bliższej chronologii.

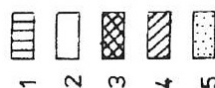

Рис. 3. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Profile SE-NW wykopów nr I i III; 1 – warstwa brunatna, 2 – warstwa jasnobrunatna, 3 – warstwa jasnobrunatna, 4 – warstwa ciemnobrunatna, 5 – calec

Abb. 3. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Profile SE-NW der Ausgrabungen Nr. I und II; 1 – Ackerschicht, 2 – braune Schicht, 3 – hellbraune Schicht, 4 – dunkelbraune Schicht, 5 – gewachsener Boden

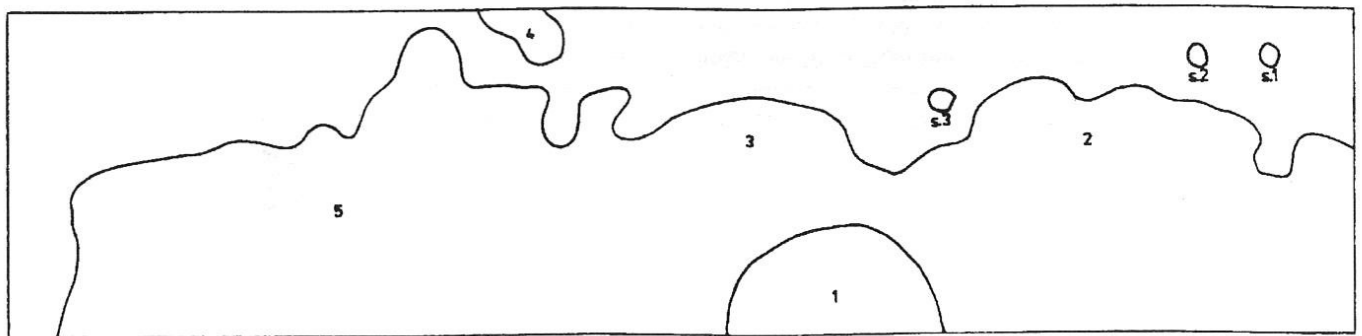
Рис. 3. Ольхова, гм.Ивезицы, воєв.Подкарпатське, пам'ятник 20. Юго-восточный – северо-западный профілі раскопов № I и III; 1 – пахотный слой, 2 – бурый слой, 3 – светло-бурый слой, 4 – темно-бурый слой, 5 – материк

Osada w Olchowej jest pierwszym stanowiskiem kultury ceramiki wstęgowej rytej badanym wykopaliskowo w tym rejonie. Tworzy ona wraz ze znanymi 5 stanowiskami z tego terenu swoisty mikroregion osadniczy, który posiada stosunkowo duże walory poznawcze. Z uwagi na od-

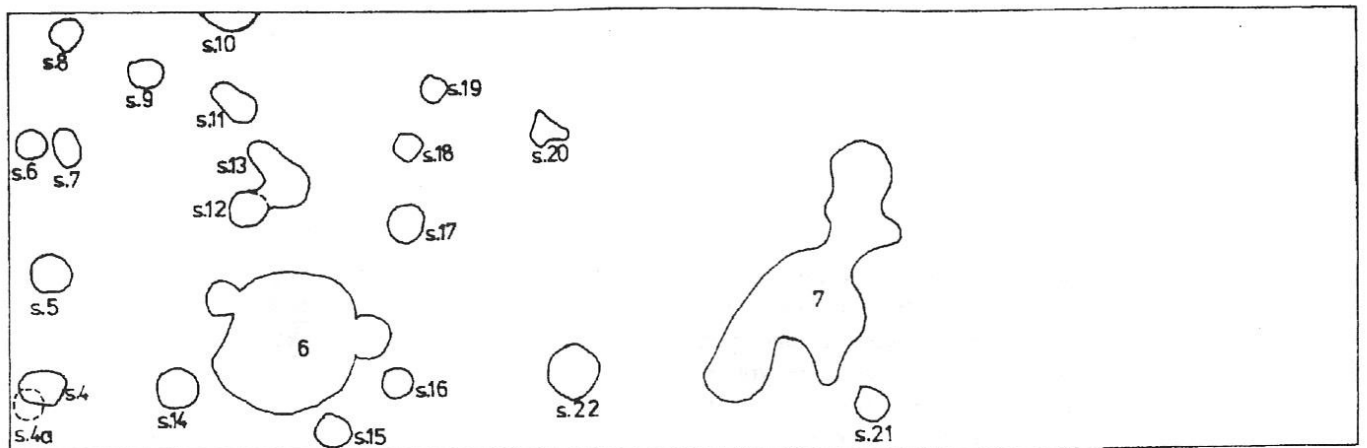
kryty interesujący materiał ruchomy i stosunkowo dobrze zachowane obiekty przewiduje się kontynuację badań tego stanowiska oraz rozpoznanie badaniami sondażowymi innych stanowisk kultury ceramiki wstęgowej rytej z tego mikroregionu.

WYKAZ CYTOWANEJ LITERATURY

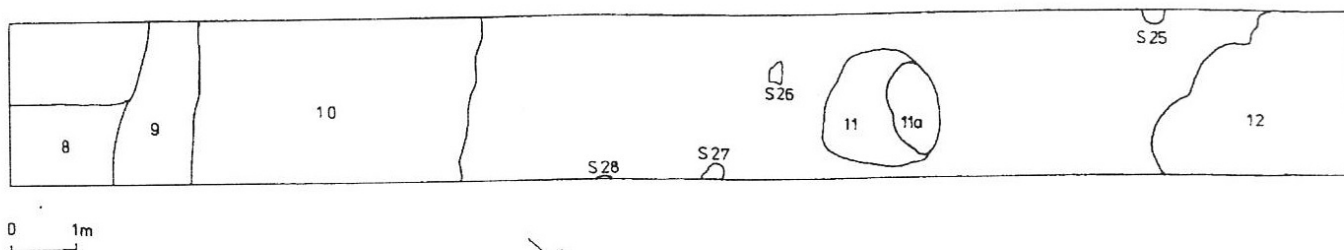
- Godłowski K.
1981 *Kultura przeworska* [w:] *Prahistoria ziem Polskich*, t. V, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, s. 57-120.
- Kadrow S.
1990a *Osada neolityczna na stanowisku nr 16 w Rzeszowie na Osiedlu Piastów*, „Spr. Arch.”, t. 41, s. 9-76.
1990b *The Rzeszów Settlement Microregion in Neolithic*, „AAC” t. 29, s. 33-70.
- 1997 *Osada kultury ceramiki wstęgowej rytej na stanowisku 3 w Rzeszowie-Staromieściu*, „MSROA”, t. 18, s. 5-29.
- Kondracki J.
1978 *Geografia fizyczna Polski*, Warszawa.
- Kozłowski J. K.
1974 *Über die Untersuchungen der östlichen der Peripherien der Linen-Bandkeramik-Kultur*, „AAC”, t. 14, s. 5-55

Ryc. 4. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Plan wykopu I
Abb. 4. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Plan der Ausgrabung I
Рис. 4. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План раскопа I

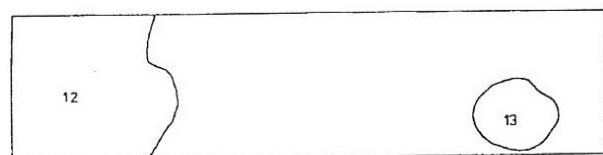
Ryc. 5. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Plan wykopu III
Abb. 5. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Plan der Ausgrabung III
Рис. 5. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План раскопа III

Rys. 6. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Plan wykopu IV

Abb. 6. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Plan der Ausgrabung IV

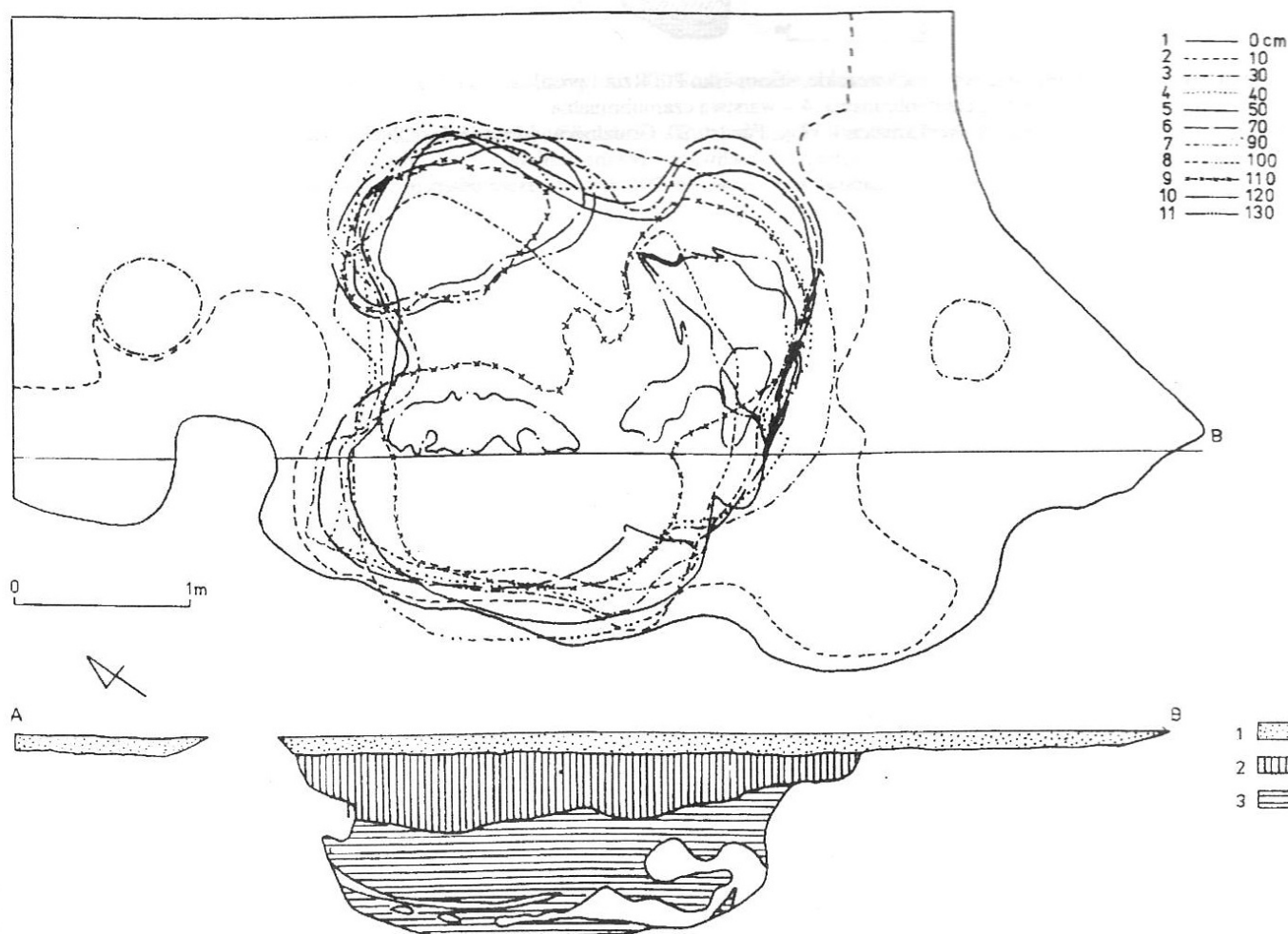
Рис. 6. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План раскопа IV

Rys. 7. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Plan wykopu V

Abb. 7. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Plan der Ausgrabung V

Рис. 7. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План раскопа V

Rys. 8. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Rzut i profil obiektu 2; 1 – warstwa beżowa, 2 – warstwa jasnobrunatna, 3 – warstwa ciemnobrunatna

Abb. 8. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Grundriß und Profile des Objekts Nr. 2; 1 – baigenfarbige Schicht, 2 – hellbraune Schicht, 3 – dunkelbraune Schicht

Рис. 8. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План и профиль объекта 2; 1 – бежевый слой, 2 – светло-бурый слой, 3 – темно-бурый слой

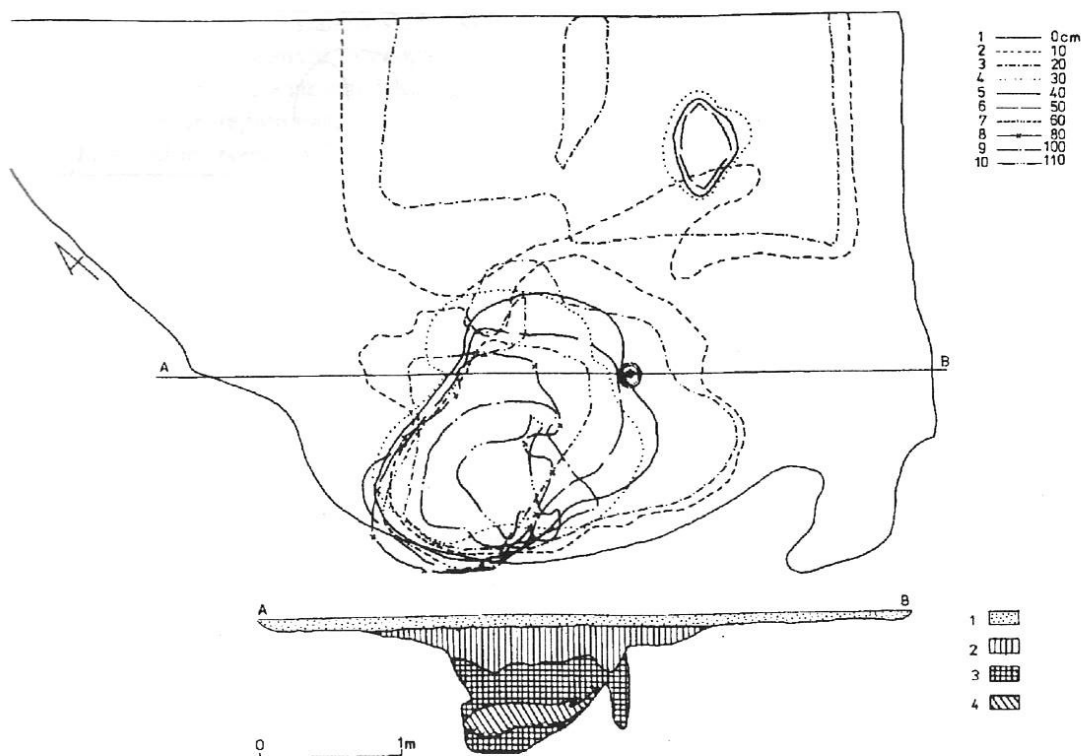

Рис. 9. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Rzut i profil obiektu 3; 1 – warstwa ciemnobieżowa, 2 – warstwa jasnobrunatna, 3 – warstwa ciemnobrunatna, 4 – warstwa czarnobrunatna

Abb. 9. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Grundriß und Profile des Objekts Nr. 3; 1 – dunkelbeige Schicht, 2 – hellbraune Schicht, 3 – dunkelbraune Schicht, 4 – schwarz – braune Schicht

Рис. 9. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План и разрез объекта 3; 1 – темно-бежевый слой, 2 – светло-бурый слой, 3 – темно-бурый слой, 4 – черно-бурый слой

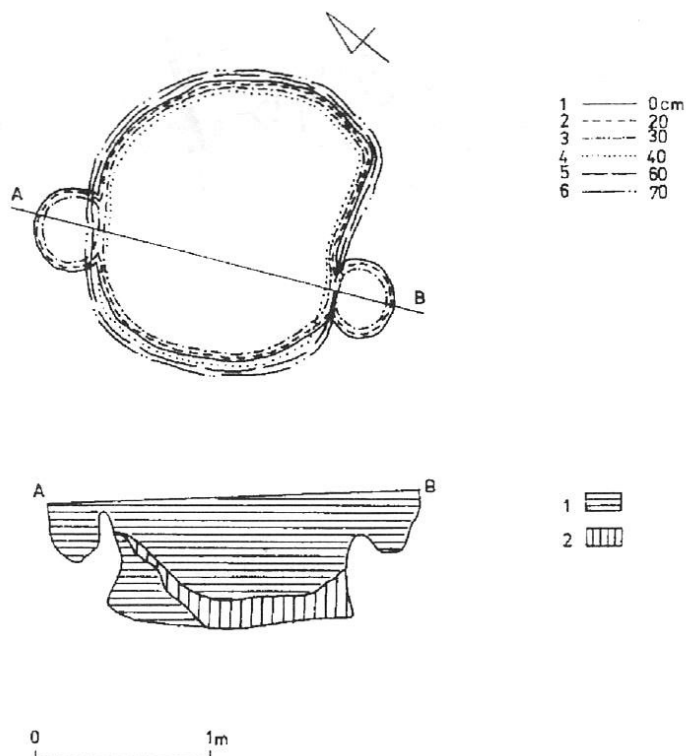

Рис. 10. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Rzut i profil obiektu 6; 1 – jasnobieżowa, ciemnobieżowa

Abb. 10. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Grundriß und Profile des Objekts Nr. 6; 1 – hellbeige, dunkelbeige Schicht

Рис. 10. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План и профиль объекта 6; 1 – светло-бежевая, темно-бежевая

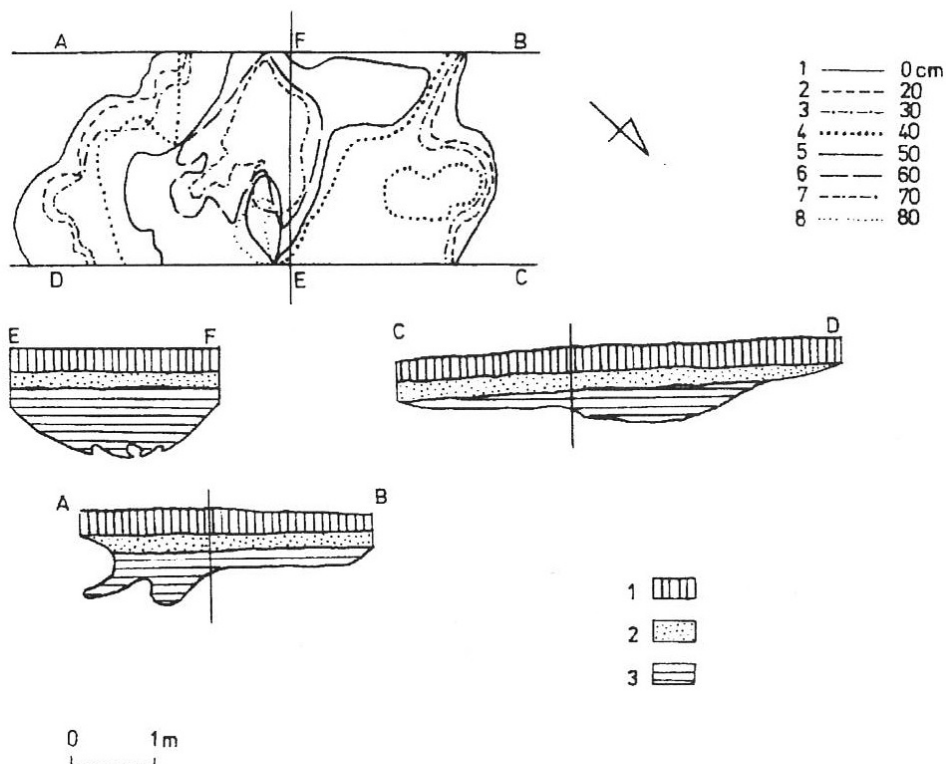

Рис. 11. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Rzut i profile obiektu 12; 1 – warstwa orna, 2 – warstwa brunatna, 3 – warstwa ciemnobrunatna

Abb. 11. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Grundriß und Profile des Objekts 12; 1 – Ackerschicht, 2 – braune Schicht, 3 – dunkelbraune Schicht

Рис. 11. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План и профиль объекта 12; 1 – пахотный слой, 2 – бурый слой, 3 – темно-бурый слой

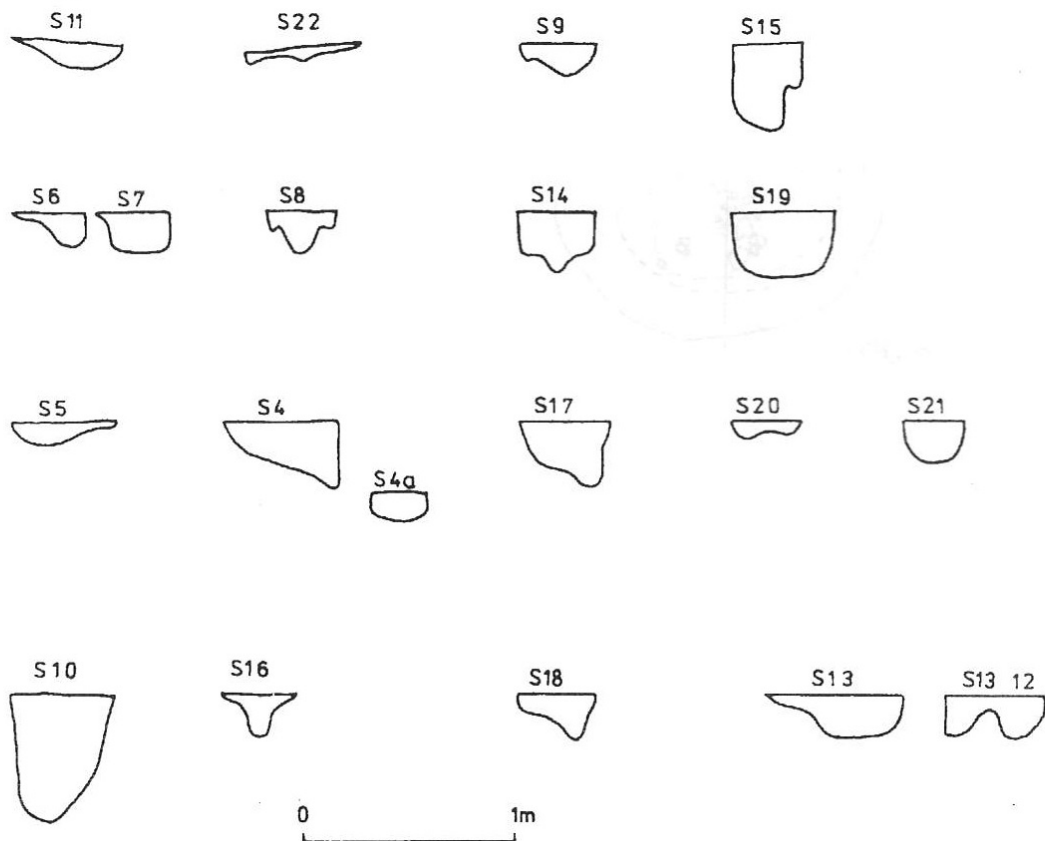
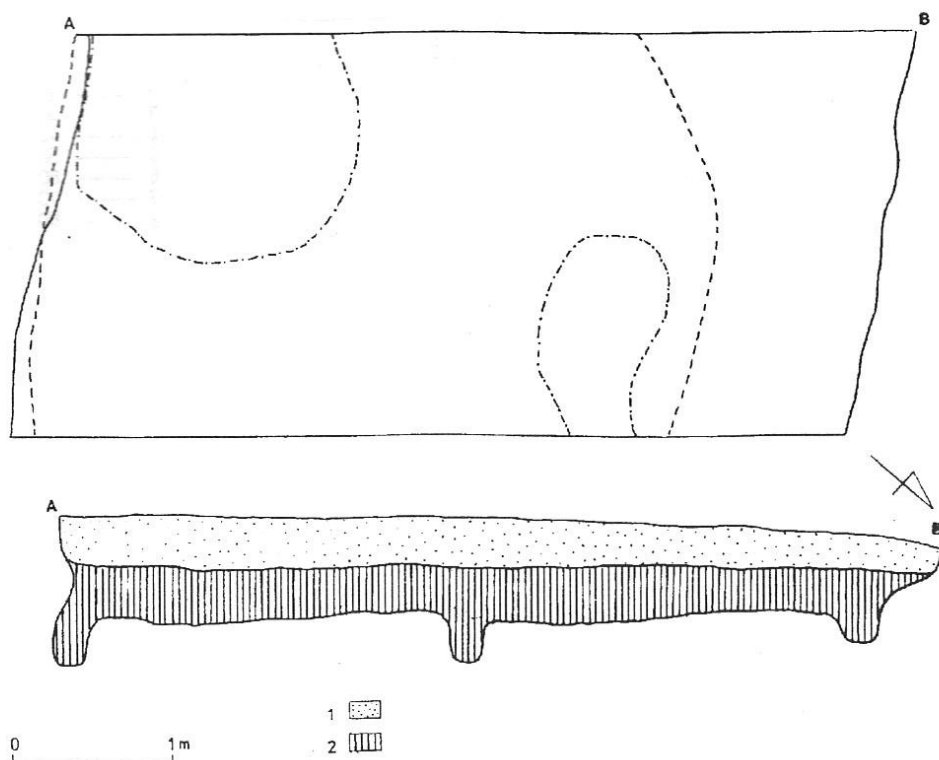

Рис. 12. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Profile dołków posłupowych z wykopu III

Abb. 12. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Profile der Pfostengruben aus der Ausgrabung III

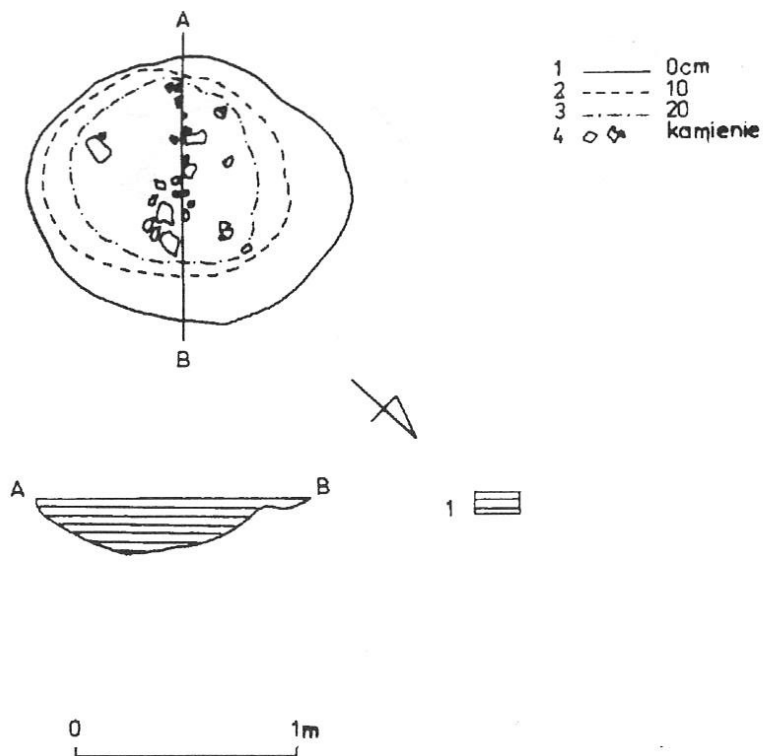
Рис. 12. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. Профиль столбовых ямок из раскопа III

Ryc. 13. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Rzut i profil obiektu 9-10; 1 – warstwa szarobrunatna, 2 – warstwa jasnoszara

Abb. 13. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Grundriß und Profil des Objekts 9-10; 1 – grau – braune Schicht, 2 – hellgraue Schicht

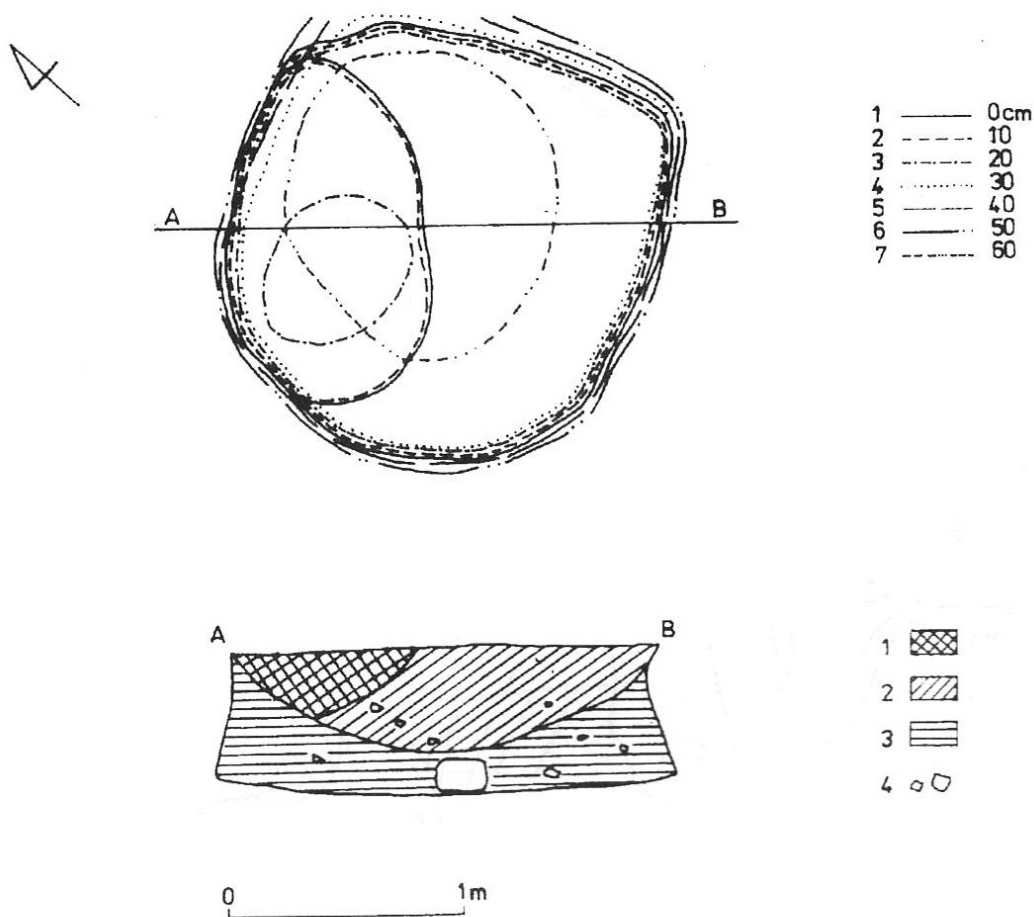
Рис. 13. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План и профиль объекта 9-10; 1 – серо-бурый слой, 2 – светло-серый слой

Ryc. 14. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Rzut i profil obiektu 13; 1 – warstwa czarnobrunatna

Abb. 14. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Grundriß und Profil des Objekts 13; 1 – schwarz – braune Erde

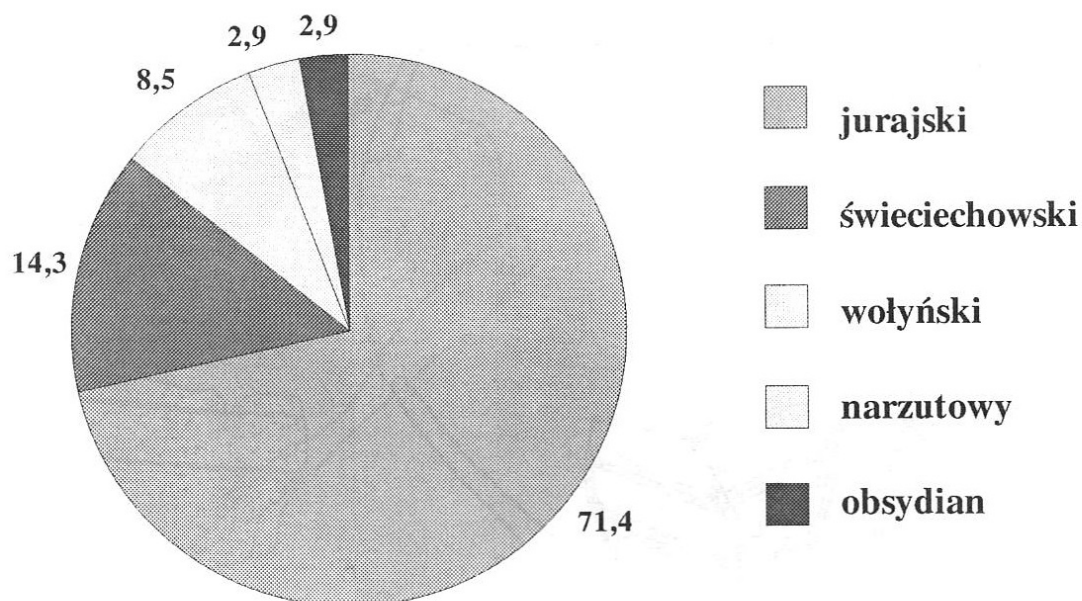
Рис. 14. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План и профиль объекта 13; 1 – черно-бурый слой

Ryc. 15. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Rzut i profil obiektu 11; 1 – warstwa ciemnopopielata, 2 – warstwa jasnoszara, 3 – warstwa szara, 4 – polepa

Abb. 15. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Grundriß und Profil des Objekts 11; 1 – dunkelgraue Schicht, 2 – hellgraue Schicht, 3 – graue Schicht, 4 – gebrannter Lehm

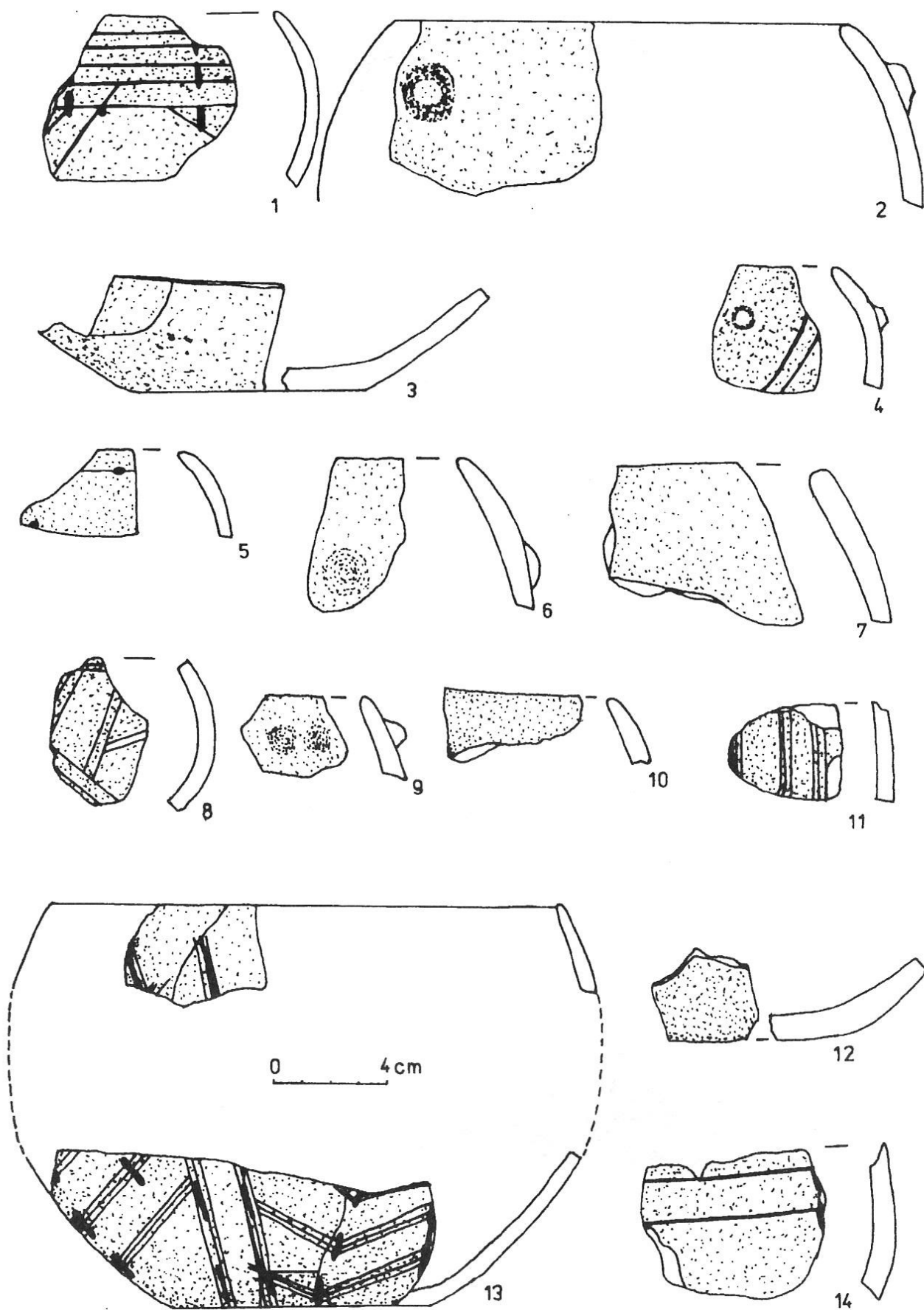
Рис. 15. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. План и профиль объекта 11; 1 – темно-серый слой, 2 – светло-серый слой, 3 – серый слой, 4 – обмазка

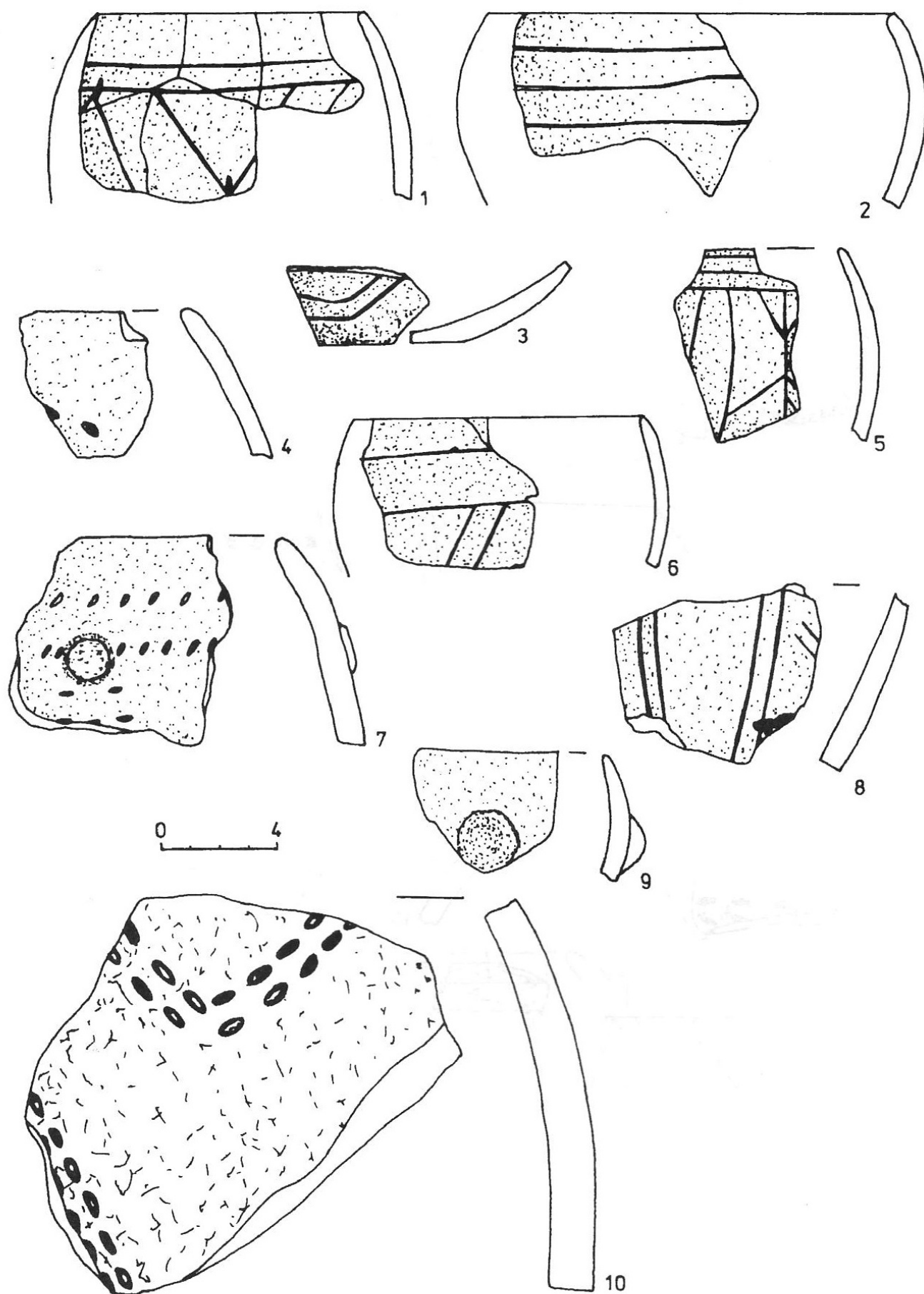
Ryc. 16. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Struktura surowcowa wyrobów krzemiennych

Abb. 16. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Rohstoffstruktur der Feuersteinerzeugnisse

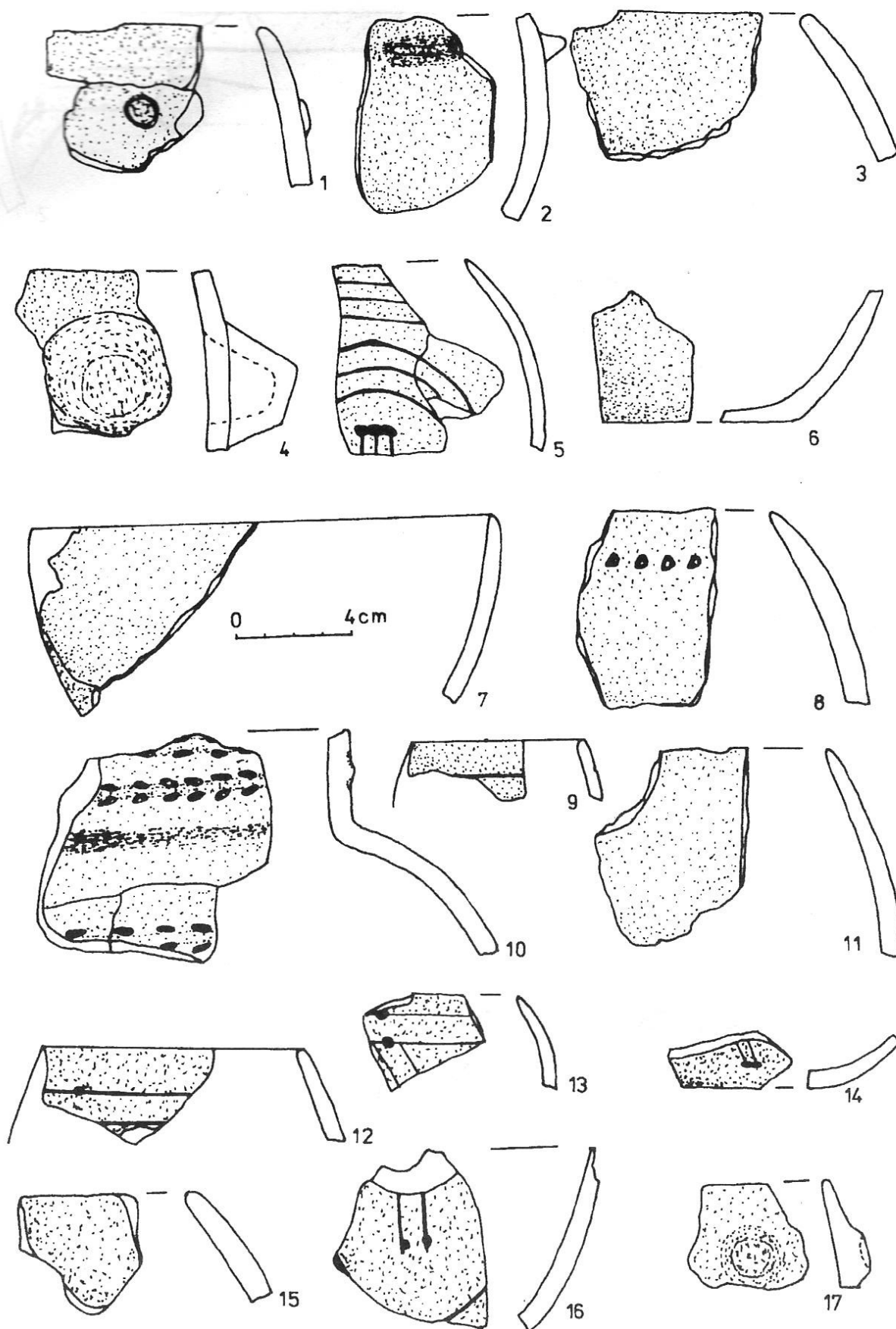
Рис. 16. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. Структура сырья изделий из кремня

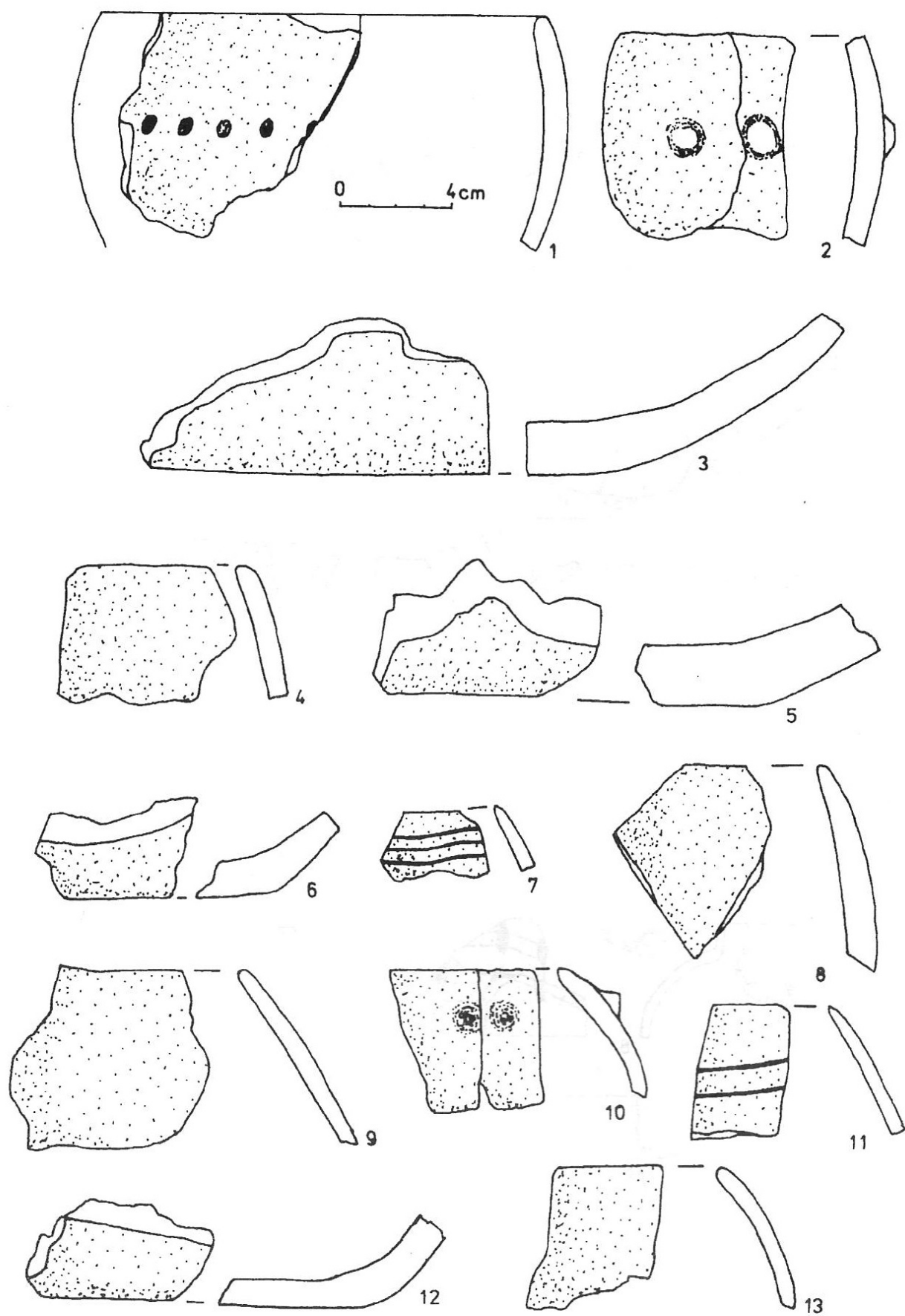
Tabl. I. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Ceramika z obiektu 3
 Taf. I. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Keramik aus dem Objekt 3
 Табл. I. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. Керамика из объекта 3

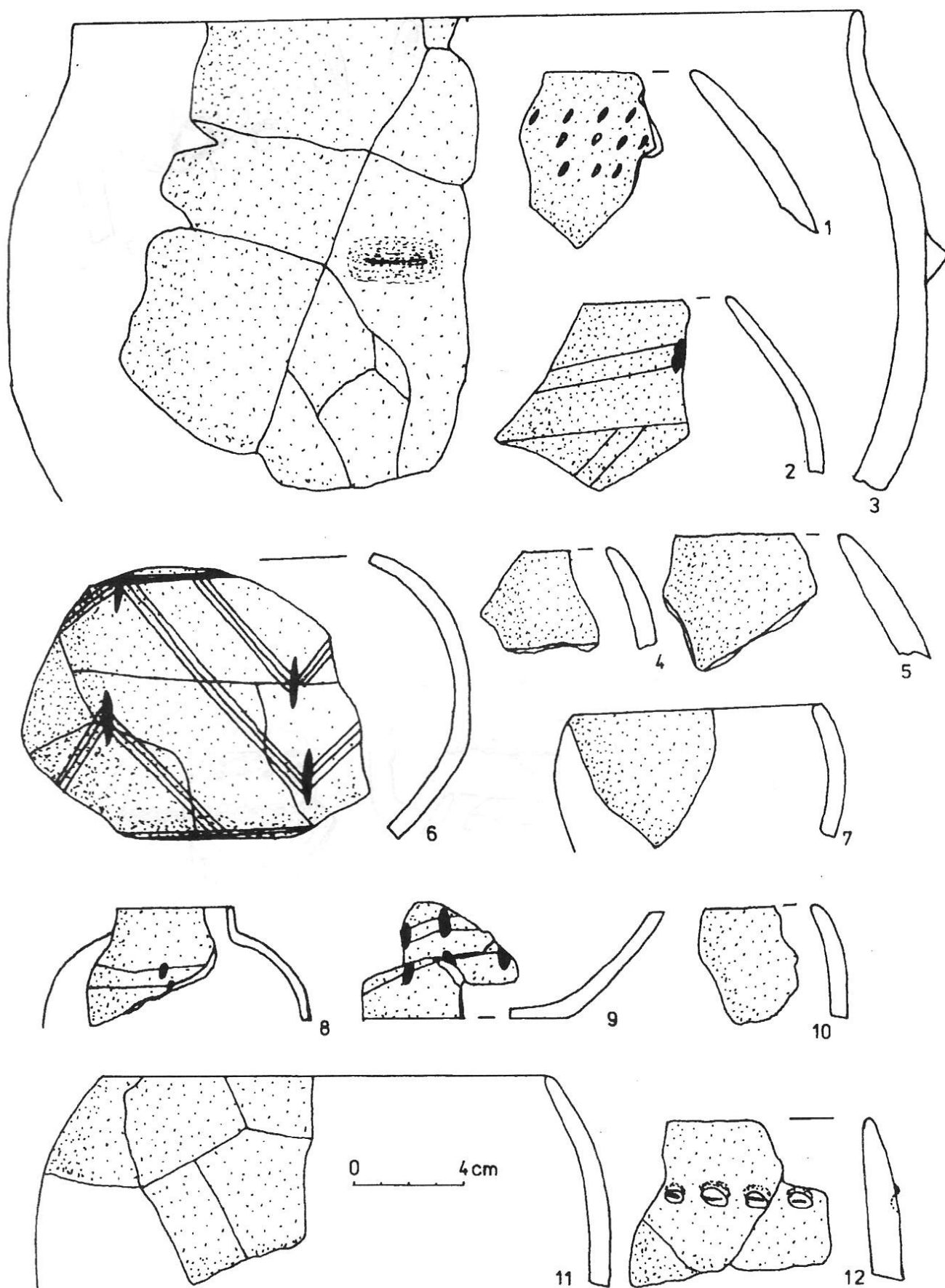
Tabl. II. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Ceramika z obiektu 12
 Taf. II. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Keramik aus dem Objekt 12
 Табл. II. Ольхова, гм. Івежиці, воев. Подкарпатське, пам'ятник 20. Кераміка із об'єкта 12

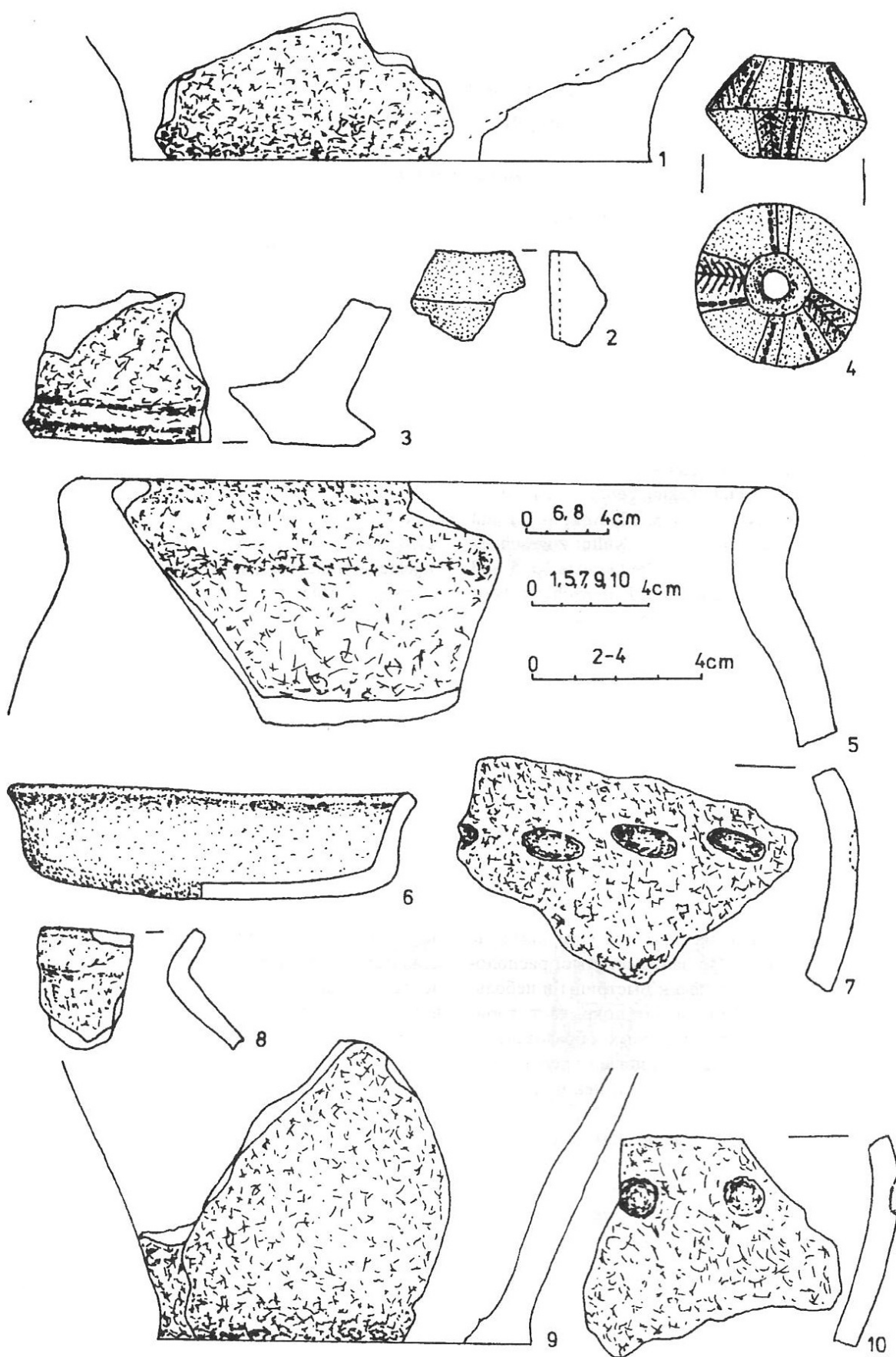
Tabl. III. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Ceramika z obiektu 12
 Taf. III. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Keramik aus dem Objekt 3
 Табл. III. Ольхова, гм. Івежиці, воев. Подкарпатське, пам'ятник 20. Кераміка з об'єкта 12

Tabl. IV. Olchowa, gm. Iwierzycy, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Ceramika z obiektu 3
 Taf. IV. Olchowa, Gem. Iwierzycy, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Keramik aus dem Objekt 3
 Табл. IV. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. Керамика из объекта 3

Tabl. V. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Ceramika z obiektu 8 (1), 3 (2, 4, 5, 7-12), 6 (3, 6)
 Taf. V. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Keramik aus dem Objekt 8 (1), 3 (2, 3, 4, 5-12), 6 (3, 6)
 Табл. V. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. Керамика из объекта 8 (1), 3 (2, 4, 5, 7-12), 6 (3, 6)

Tabl. VI. Olchowa, gm. Iwierzycze, woj. podkarpackie, stanowisko 20. Ceramika z obiektu 9-10
 Taf. VI. Olchowa, Gem. Iwierzycze, Vorkarpaten – Woj., Fundst. 20. Keramik aus dem Objekt 9-10
 Табл. VI. Ольхова, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское, памятник 20. Керамика из объекта 9-10

Берicht über die Forschungsarbeiten auf der Fundstelle Nr. 20 in Olchowa, Gemeinde Iwierzyce, Vorkarpaten – Wojewodschaft, 1999 durchgeführt

Zusammenfassung

Die Fundstelle Nr. 20 in Olchowa befindet sich auf dem N – Rand des Strzyżów – Vorlandes. Sie umfaßt die Landzunge, die sich in der Flußgabelung von Bystrzyca und eines namenlosen Flußlaufes (Abb. 1) befindet. Es gibt dort Braunerde, die sich auf der Lößgebilde gebildet hat. Die Fundstelle wurde nach und nach durch den Ackerbau zerstört und das war der unmittelbare Grund für die Forschungsarbeiten.

Man hat eine Fläche von insgesamt 350 m² erforscht. Infolge dessen hat man die Überbleibsel von Kulturschichten, 13 Objekte und 28 Pfostenlöcher freigelegt, wobei man die Pfostenlöcher neben den großen Objekten nicht nummeriert hat. Fünf von den freigelegten Objekten gehörten der Kultur der Linienbandkeramik (Nr. 2, 3, 6, 8, 12; Abb. 8–11) und drei von ihnen hat man der Przeworsk – Kultur zugeschrieben (Nr. 1, 9–10, 13; Abb. 13, 14). Die Objekte Nr. 5 und Nr. 7 erwiesen sich als Überbleibsel der Kulturschicht. Weitere zwei Objekte (Nr. 4, 11 – Abb. 4, 6, 15) enthielten kein altertümliches Fundmaterial oder es war zehr stark zerstük-

kelt, was die genaue Bestimmung der Kulturzugehörigkeit unmöglich machte. Das freigelegte Material der Kultur der Linienbandkeramik stammt aus zwei chronologischen Phasen, Żeliezowce – Phase I (Taf. I–V, 1, 2, 4, 5, 7–12) und Żeliezowce – Phase Ia (Taf. V, 3, 6), das Material der Przeworsk – Kultur ist dagegen von der Phase B2 bis in die frühe Phase der spätrömischen Keiserzeit C1 zu datieren.

Die Siedlung in Olchowa ist in dieser Region die erste Fundstelle der Kultur der Linienbandkeramik, die archäologisch erforscht wurde. Sie bildet zusammen mit anderen bekannten Fundstellen aus dieser Region eine spezifische Siedlungsmikroregion, die ziemlich große Erkenntnisvorteile aufweist. In Anbetracht des dort freigelegten interessanten, beweglichen Fundmaterials und der ziemlich gut erhaltenen Objekte vermutet man, daß die Forschungsarbeiten auf dieser Fundstelle fortgesetzt werden. Auch andere Fundstellen dieser Mikroregion sollen den Sondierungsuntersuchungen unterzogen werden.

Пётр Митурa, Рэната Зых

Отчет об исследованиях памятника 20 в Ольховой, гм. Ивежицы, воев. Подкарпатское в 1999 году

Резюме

Памятник 20 в Ольховой находится на северном крае Стжижовского Предгорья. Он занимает мыс, расположенный между развилинами речки Быстрицы и небольшого безымянного ручья (рис.1). Его покрывает коричневая почва, возникшая на лессовых образованиях. Непосредственной причиной, побудившей предпринять исследования, было разрушение памятника в процессе пахоты.

Изучена поверхность площадью 350 кв.м, где открыты остатки культурных слоев, а также 13 объектов и 28 столбовых ям, при этом столбовые ямки, сопутствующие большим объектам не нумеровались. Из выявленных объектов 5 относятся к культуре линейно-ленточной керамики (№ 2, 3, 6, 8, 12; рис. 8–11), 3 – пшеворской культуре (№ 1, 9–10, 13; рис. 13, 14). Объекты 5 и 7 оказались остатками культурного слоя. Оставшиеся два (№ 4, 11 – рис. 4, 6, 15) не содержали вещевого материала или это был очень измельченный материал,

непригодный для определения культурной принадлежности. Выявленный материал культуры линейно-ленточной керамики происходит из двух хронологических фаз – железовской I (табл. I–V, 1, 2, 4, 5, 7–12) и железовской II (табл. V, 3, 6), материал пшеворской культуры можно датировать от фазы B2 до ранней фазы позднеримского периода C1.

Поселение в Ольховой является в этом районе первым памятником культуры линейно-ленточной керамики, исследованным раскопками. Вместе с 5 известными на этой территории памятниками оно образует своеобразный поселенческий микрорегион, обладающий значительными познавательными возможностями. Учитывая выявленный интересный вещевой материал и относительно хорошо сохранившиеся объекты, предполагается продолжение исследования этого памятника, а также проведение шурфовочных работ на остальных памятниках данного микрорегиона.